

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy óra . . . 50 K. Félévre . . . 220 K
 Negyedévre . . . 110 K. Egész évre . . . 440 K
EGYES PÉLDÁNY ÁRA: 2 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik hető kivétellel minden nap
 Felelős főszerkesztő: Dr Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM.
INTERURBAN TELEFON: 3-48 SZÁM.

Ropog a bolsevista-fegyver Jugoszláviában Lelőttek egy volt minisztert

Bécs, július 22. A Neue Freue Pressenek jelentik Zágrábról: Ma délelőtt 10 órakor Delicében a fiumei vasutvonalon *Milorad Drasković* volt belügyminisztert egy kommunista asztalos két revolverlövéllyel megölte. A volt belügyminiszter Lokvében tartózkodott, onnan sélt át Delicére, ahol gyermekeivel együtt a sétány egy kerti padján pihent, amikor a merénylő odalépett és két lövést leadott. A merénylő menekülni próbált, de a miniszter kísé-

retében levő detektív botütéssel megsebesítette és azután letartóztatta. A merénylőt Ali Ali-gónak hívják, 18 éves mohamedán vallású és Boszniából származik. Meggyőződéses kommunistának vallja magát. A gyilkos még azt is beismerte, hogy a zágrábi kivitelei akadémia egyik tagja biztatta fel a tette. Az látta el fegyverrel is és pénzzel is, és minden tekintetben segítette a merénylet elkövetésében. Az akadémiai hallgatót Zágrábrban letartóztatták. (MTL.)

Lelepleztek egy politikai merényletet

Budapest, július 22. A Nemzeti Sajtótudósító Iroda jelenti: A rendőrség ma őrizetbe vette *Persian Ádám* volt kormánybiztos. Értesülésünk szerint a letartóztatás egy nagyszabású politikai terv leleplezésével van kapcsolatban és a nyomozás folyik oly irányban is, hogy bizonyos liberális-körök milyen titkos kapcsolatot tartottak fenn egyes külállamokkal.

Budapest, július 22. A rendőrség őrizetbe vette *Persian Ádámot*, aki tudvalevőleg a Károlyi forradalom idejében a vallásügyek kormánybiztosa volt. *Persian* az utóbbi időben, mint a magyar-lengyel kereskedelmi kamara főtájkára külföldön járt és nemcsak Lengyelországban fordult meg, hanem Csehországban és Ausztriában is, ahol esetleg alkalmat lehetett politikai körökkel érintkezni. Az állítólagos nagyszabású politikai per felvételét ezzel hozzák összefüggésbe.

„Magyarország - Franciaország áldozata...”

„Magyarország árán jutott Franciaország szövetségeseihez”
Négyessy László egyetemi tanár Briand beszédéről - Részletek a francia szenátus üléséből - A francia hivatalos lap hivatalos szövege

-- A nemzetgyűlés mai ülése --

Budapest, július 22. A nemzetgyűlés mai ülését 11 órakor nyitotta meg *Kenéz Béla* elnök, aki bejelenti, hogy *Négyessy László* napirend előtti felszólalásra kapott engedélyt.

Ezután *Négyessy László* szólal fel. Előnézést kért, hogy napirend előtt szólal fel. Kijelenti, hogy felszólalása tárgyát eddig egyetlen miniszterrel, sem a kormány összességével nem közölte, mert nem akarja, hogy ennek tudomásulvételével a felelősség másra háruljon. Főszólalásáért a felelősséget teljes egészében vállalja.

Ezután a többek között ezeket mondotta:

— A hazai és külföldi lapok közlése nyomán van már képünk arról a francia szenátus-ülésről, amelyen a trianoni béke ügyében az előadó után és a miniszterelnök beszéde előtt a szenátus két tagja felszólt. Mindkettő határozottan a magyar ügy és Magyarország mellett foglalt állást. Ezen közlések alapján bizonyos meggyőződések, reflexiók támadtak és ezek a reflexiók tovább folytak, azonban most már kezünk között van a *Journal Officiel* 12-ik száma, amelyben egész terjedelmében közölve van mindkét felszólalás. A végeredmény ismeretes. Ezek a felszólalások anyagi eredménnyel nem jártak. A trianoni szerződés olyan maradt, amilyennek kontemplálták. Ehhez a francia szenátus hozzájárult. Azonban nem kicsinyelhetjük le azt az erkölcsi eredményt, amely ezen két felszólalás folytán is eléretett. Megállapítható, hogy a magyar béke igazságtalanságának eszméje nyilvánosan is felvetetett. A francia szenátusban ez nyilvánosan tárgyalott és ez annál fontosabb, amennyiben az ellenünk eddig legelfogultabbnak mutakozó nemzet-

parlamentjében történtek a felszólalások és éppen egy vezető állam parlamentjében hangzottak el a nagy tetszéssel fogadott ezen beszédek és formális indítványok is tettek erre vonatkozólag, ami azt mutatja, hogy a magyar ügy abban a nagy nemzetben is megmozdította az emberek lelkiismeretét és az igazságtalanság érzete megindította a szíveket. Igaz, hogy csak két képviselő szólalt fel: *de Monzie* és *de Marcelle*. *De Monzie* kijelentette, hogy a győztes hatalmak akkor, mikor a békét diktálták, a vétkes nemzeteket büntették és a vétkes nemzeteknek fizetniük kellett. Ezen büntetés kiszabásánál sommi arány, semmi szabály, semmi mérték nem volt. Igaz, hogy Magyarország a háboruban Németország mellett állott, azonban a Magyarország elleni gyűlölködést nem folytathatjuk, nem esonkíthatjuk meg Magyarországot, mert *elengedhetetlen szempont Magyarországra és a világra nézve, hogy Magyarország bizonyos igazságos szabályok szerint fizessen. Megállapítható, hogy Magyarország sokkal súlyosabb mértékben szenvedett, mint más ország. Megállapítható, hogy Magyarországot a háborúért felelősség nem terheli. Magyarország ellen nincsen semmi és különlegesen igazolt panaszunk.*

Azután *De Marcelle* egy költői lendületű idézetben vázolta az elszakított országrészek fájdalmát, majd a *Millerand kísérőleveléről* beszélt. Hangsúlyozza, hogy sem a saint-germaini sem a versaillesi békét hasonló kísérőlevelével nem követte. *Ebben a levélben meg van állapítva az, hogy a hatalmak állásfoglalása nem végleges és hogy bizonyos engedményekre van szükség.* Konstatálja, hogy ez következménye

volt a magyar béke delegáció itteni működésének.

A Magyarország mellett felszólaló két szenátor beszédére *Briand* válaszolt. — Mint a kormány és feje és képviselője beszélt, tehát kötelessége volt a trianoni békeszerződést ratifikálni és ezért cáfolni igyekezett a két barátunk érveit. De már nem a gyűlölködés hangján beszélt. Köszönettel tartozunk *Briandnak*, mert beszédjéből megtudjuk tőle, hogy *Magyarországot nem a háború után, hanem már a háború alatt darabolták fel.* Nem elég erős argumentum szemében az, hogy aránytalan mértékben szenvedett Magyarország, hanem előveszi azt a régi argumentumot, hogy Magyarországnak ma szenvednie kell, mert évszázadokon keresztül elnyomta a nemzetiségeket.

Holott mi egy évezreden keresztül a legnagyobb békességben éltünk nemzetiségeinkkel, csak az utolsó évszázadban történtek panaszok a nemzetiségek részéről és csak azóta, amióta izgatások történtek, és amióta az osztrák politika is célravezetőnek tartotta ezeknek az izgatásoknak a szítását.

— *Négyessy* ezután a jóvátételi bizottsághoz intézi szavait: Reméli, hogy átlesznek hatva a francia miniszterelnök kijelentésétől, aki határozottan megmondta a szenátusban, hogy *Magyarország Franciaország áldozata, Magyarország volt az áldozat, amelynek árán Franciaország szövetségeseihez jutott, akik győzelemre segítettek.*

— Felhívom a nemzetgyűlés figyelmét — fejezte be beszédét *Négyessy* — a francia miniszterelnök kijelentéseire és arra, hogy a májnovemberi ratifikáló üléseink a szenátusban visszhangra találtak.

Ezután *Haller József* szólalt fel: A ma legfontosabb problémája az integer Magyarország megteremtésében nyilvánul meg. Ha eddig kivülről igazságban nem részesültünk, tegyünk magunk közt igazságot. *Politikánk az igazságban és hazaszeretletben nyilvánul meg.* Határozottan ki kell küszöbölni a kizsákmányolást és a tisztviselő társadalom megélhetését biztosítani kell. A társadalom elavult rendszerét reorganizálni kell és a legeslegesítő intézkedést a köztisztviselők megélhetési viszonyainak javításában kell megtenni. Az indemnitási javaslatot elfogadja.

Ezután *Pertaky György* emelkedett szólásra. Pécs és Baranya súlyos helyzetet ismereteti a kormánnyal. Tudomása van arról, hogy *Linder Bélák* egy memorandumot adtak át az entente hatalmaknak, amelyben ismételtlen kérik, hogy Pécs megszállását még öt évre hosszabbítsák meg. A memorandumot nyolcezer hamisított aláírással küldötték el. Ezután foglalkozott a szénkérdéssel. Az államnak kell kezébe venni a szénterületeket és a széntermeletet monopolizálni kellene. *A bánya-betyárok garzdálkodását meg kell szüntetni.* Kéri a pénzügyminisztert, hogy rendezze ezt a kérdést. Majd a tisztviselők kérdéssel foglalkozva rámutat a tisztviselők súlyos helyzetére és visszautasítja *Gaal Gaszton* vádjait, amellyel a napokban a tisztviselőket illette. A javaslatot elfogadja.

Ezután az elnök szünetet rendelt el.

Szünet után *Böffy Miklós* gróf külügyminiszter emelkedett szólásra. Azokat a jogokat, amelyeket a trianoni béke nekünk megad, a legnagyobb energiával igyekezzünk érvényesíteni. A baranyai kérdés megoldására fogkerülni. *Szerényi József* báró tegnapi beszédére kijelenti, hogy megtették a szükséges intézkedéseket a jóvátételi bizottság technikai kér-

désében. Mivel jövétéli bizottság nem fog dlandban nálunk maradni, hanem időnként jön hozzánk a gazdasági viszonyok tanulmányozása végett, ezért a jövétéli bizottságra vonatkozólag kijelenti, hogy a róla terjesztett hírek mind légből kapottak, alapjuk nincs és mindazok, akik azokat terjesztik, a magyar állam rekonstrukciója ellen cselekednek. Ebben a kérdésben érdekes anyagul fog szolgálni a reparációs bizottságnak az összegyűjtött anyag, amelyet még a román megszállás alatt szedtek össze. A jövétéli bizottságnak Magyarországra való jövelele csak másodrendű kérdés gyanánt jöhet szóba, t. i. a Németország által fizetendő összegben a reánk eső összeget az aktívából és passzívából fogják összeállítani, tehát a jövétéli bizottság által megállapított összegről ma beszélni, ahogy arról szó van, nem lehet. *Reynaud is kifejtette, hogy a jövételi mérvét jelenleg még hozzávetőlegesen sem lehet megállapítani.* — Erre nézve híven tükrözta vissza az entente nézetét Lord Curson, aki azt mondta, hogy kétséget nem szenved, hogy a Magyarország által fizetendő kártérítési összeget most nem lehet megállapítani. Reméljük, hogy Magyarország barátainak nem lesz oka panasza.

A külügyminiszter válaszát a Ház tudomásul vette.

Ezután Szédeczky Lajos emelkedett szólasra és felhívta a kormány figyelmét arra, hogy a Csehországgal megindult tárgyalásoknál nem szabad Csehországnak nagy kedvezményeket adni. Szükségesnek tartja, hogy a tárgyalások során ne csak gazdasági rekompenciákat, hanem politikai jogokat is kapjunk cserébe. *A Csehországgal való tárgyalásokba tele kell vinni a fevidéki határkérdést is.*

Csehországnak sokkal nagyobb érdeke az, hogy a cseh-magyar tárgyalások kedvezően alakuljanak, mint nekünk. Ezután attér a lengyel-magyar kérdésre. Nemesak a lengyel közvélemény, hanem a lengyel hivatalos közvélemény is követeli a közvetlen lengyel-magyar határ szükségességét. A cseh korridor terve nem egyéb, mint az oroszok számára előkészített út. A lengyel közönség a leghatározottabban tiltakozott a trianoni béke ellen és több ízben felszólította a kormányt, hogy igyekezzen a közös lengyel-magyar határt megteremteni

Ezután az elnök napirendi indítványt tett.

Közhasznu Munkáskertek

A napokban rendes közgyűlésre jöttek össze a debreceni Közhasznu Munkáskertek Egyesületének tagjai. A forradalmak, a megszállás e tisztán altruisztikus és szociális egyesület működését is megakasztották. Most már azonban nyugalom és rend áldásos védelme alatt annál elevebb munkakedvvel lát emberbaráti szép céljainak valószínűsítéséhez. A duzzadó tennivágyás, a nehéz viszonyok szülte kényszerű tespedés gyors pótlására törekvés jegyében folyt le a közgyűlés.

Az Egyesület összes telepeinek képviseletében a kertgazdák olajba festett művészi arcképeivel lepték meg Szántó Győző ügyvezető elnököt, akit a munkáskertek megteremtése, fenntartása és fejlesztése körüli munkájában a legtisztább emberszeretet vezetett.

Szántó hálásan mondott köszönetet az ünneplésért és szerényen minden érdemet elhárított magától. A szeretet és ragaszkodás megtisztelő nyilvánulásának tekinti azt, mely mindenkor legszebb emléke marad. Méltatja a kiskert intézményének nagy jelentőségét. A legutóbbi közgyűlés óta három hosszú, megpróbáltatásokkal és szenvedésekkel megrakott év tünt tava. A megpróbáltatások a Munkáskertek Egyesületét sem kerültek ki. A megpróbáltatások azonban elmultak a újult erővel kell hozzáfogniok a kiskertek intézményének teljes kiépítéséhez. Az összeomlott közgazdaság újraépítésének egyik oszlopa a termelés. A kiskertek a termelésnek megszentelt őrhelyei. Az alkotó munkának zsendülő hajtásai. Ezen a megszentelt őrhelyeken olyan javak termelése folyik, melyekre mindenkinek szüksége van. Ezek a megszentelt őrhelyeken folyik fizikai erőnk regenerálódása. Ezek a megszentelt őr-

helyeken fakad a szorgalom, a takarékoság és az erkölcsösség tiszta forrása.

Szántó Győző mély hatást keltett megnyitó beszéde után Szent-Királyi Tivadar, közéletünknek e minden szépért, jóért és nemesért buzgó kiváló tagja, szólalt fel. Annak megállapításával kezdte, hogy nemesak az eszme kidobását, hanem a tények megvalósítását is Szántó Győzőnek köszöni a kiskertek intézménye. A közgyűlésnek egy pillanatra meg kell állania az eszméknél. Jobb jövő nyílik s e jobb jövő keresztényen nemzeti szellemről teljesen áthatott társadalmának hasznos és értékes eszköze gyanánt kell szolgálniok a kiskertek intézményének, melynek népjóléti és szociális jelentősége nyilvánvaló. Magyarország első női országgyűlési képviselője Schlachta Margit, Debrecenben járva, a legnagyobb elragadtatás hangján nyilatkozott a várost övező munkáskert telepekről. Teljes átérzéssel hajtja meg az elismerés zászlaját Szántó Győző érdemei előtt.

A titkári jelentés vázlatban a lefolyt három év működéséről számol be. A vezetőség e nehéz időkben is nemesak fenntartani igyekezett az intézményt, hanem fejleszteni is. A fejlődést szolgálta a telepek decentralizációja s a telepekről törzskönyvi lapok készítése. Az „Árpád” mintá telepen szakképzett kertész alkalmazása rendszeresített s a bérlők palánta szükségletét önköltségi, magiszükségletét

pedig jutányos áron elégitette ki a vezetőség. A telepek városi bérlete 1922-ig meghosszabbított. Nagy anyagi megtorhelést rótt az intézményre a bérlési összeg felemelése. Különösen a bérösszegnek az 1918/19. gazdasági évre visszamenőleg való felemelése az intézményt alapjaiban rendítette meg. Kérelmmel fordult tehát az intézmény a városhoz, e visszamenő béremelés elegendése iránt. A városi tanács a kérelmet elutasította. Minthogy a visszamenőleg felemelt bérösszeg követelése az intézmény fennállását veszélyezteti, a közgyűlés kimondotta, hogy *küldöttségben járul Miskolc Lajos főispán elé, és kéri jogja, hogy benyújtott kérelmük kedvező elintézését támogassa.* A küldöttség vezetésére a közgyűlés Szent-Királyi Tivadart kérte fel.

Elfogadta a közgyűlés a zárszámadást, költségvetést, megválasztotta a tisztikart és választmányt.

Védnöknek Miskolc Lajos főispán, elnöknek dr. Kenézy Gyula, dr. Kesserű Lajos, Szántó Győző (ügyvezető elnök) és Szent-Királyi Tivadar választották meg.

A közgyűlést Szántó Győző zárszavai fejezték be, aki a megjelenteket további munkára hívta fel az intézmény iránt, amely 1,000.000 m² területet magában foglaló 20 telepen 2940 egyéneknek nyújt bérletet és ezen bérlőknek 6322 családtagját részesíti a kiskert áldásaiban.

Huszonkéttagu rablóbanda a bíróság előtt

Rác Kálmán és társai bűnyüének folytatólagos tárgyalása - Negyven fillért adtak hét sertésért

Tegnap délelőtt 9 órakor nagy érdeklődés mellett folytatta a kir. törvényszék Szuhányi Andor elnöke alatt működő büntető tanácsa az oláh katonaruhás rablóbanda bünsorozatának további tárgyalását.

A tegnapi nap azoknak a rablásoknak felderítésével telt el, amiket Rác és társai a Dombos-tanya környékén követtek el.

1919. tavaszán felbátorodva a sámsoni domboknál sikeresen végrehajtott rekvirálás szerencsés végén, elhatározta Rác, hogy a már egyszer bevált módszert továbbra is alkalmazni fogja. Meg is fogadta hajásárokának Gondos Dezsőt és Mahlmeister Gyulát s velük együtt kiment a Dombos-tanyára rekvirálni. Itt Goldstein Menyhért jószágából 7 darab szép hasas kocát és 2 ökröt kiválasztott s mivel az állatokra vigyázó cselédek az oláh katonaruhába öltözött és őket fegyverrel fenyegető Rácnak nem mertek ellenszegülni, elhajította a disznókat s az ökröket. Megtartotta a rekvirálás formáit is, mert Tarr Imre kondásnak egy 20 banis bankjegyet adott azzal, hogy ennyi jár a disznóért, adja majd át a gazdájának. A kondás kihallgatása folyamán nagy derűtség között át is adta az elnöknek a megviselt bankot, ami most körülbelül 40 fillért ér.

A rablás után hazafelé hajtva a jószágokat, találkoztak az uton egy szekérrel. Ezt megállították s kényszerítették a kocsist, hogy az egyik lovat fogja ki s adja át nekik. Ugy látszik azonban, hogy nem voltak megelégedve a könnyen szerzett ló minőségével, mert tovább menve ismét feltartóztattak egy kétlovas kocsit, abból a szebbik lovat kifogatták s helyébe az imént szerzett lovat hagyták a kocsi tulajdonosnak.

Az állatokat ezután behajtották az Orosz udvarába s ők is ott szálltak meg. Orosz aztán járulatot adott a sertésekről, amiket már előzőleg elakudott Rác a színházban Szücs István és Juhász Sándor hentéseknek, az ökröket pedig Csire és Orosz vették meg a vágóhídon.

Rác különben azt is beismerte, hogy a katonaruhát és a fegyvert épen Orosztól kapta. A karabélyt később elrejtette a temetőben s mikor onnan ismét el akarta vinni, akkorára már ellopták. Ekkor egy Erdélyi nevű borbélytól vett egy mexikói fegyvert, hogy rekvirálásait tovább folytathassa.

A hentések tagadják, hogy szorosabb összeköttetésben lettek volna Ráccal, arról sem tudtak, hogy az általuk vásárolt állatok lopásból származnak: annál kevésbbé, mert ők azt

rendes napi árban vették meg. Csire pedig már nem is emlékszik Rácra.

A délutáni tárgyalás folyamán kiderült, hogy Rácék az első rekvirálás után rendszeresen ellátogattak a Dombos-tanyára. Egy alkalommal egész falkát: 60 darab sertést hajtottak el onnan egyenesen a Szücs István Nagy Pál-utcai udvarába, mivel a disznókra már előzőleg megegyeztek a Márkus-féle pincében Szücs Istvánnal és Juhász Sándorral.

Goldstein, a többszörösen károsodott gazda akkor már nem hagyta annyiban a dolgot, hanem ő maga is nyomozni kezdett elrabolt falkája után. Az idő is kedvezett vállalkozásának, mert aznap eső esett és a nyomok után indult el vasvillával felfegyverkezett cselédjével. A nyomokat követve eljutottak Szücs udvarára, ahol Rác éppen mosdott. Goldstein rögtön felismerte, a vakmerő Rác azonban az utját elálló két vasvillás cselédet félrelökte s a temető felé kezdett szaladni.

Goldstein és cselédje üldözőbe vették, mivel azonban Rác menekülés közben állandóan lövöldözött rájuk, nem tudtak közelébe férközni s így a bokros területen elveszett szemük elől.

A hentések tagadják, hogy ők tudtak volna arról, miszerint Rác lopta a disznókat; ők azokat jóhiszeműen, maximális áron vették meg tőle. Goldsteint pedig nemhogy megtévesztetni akarták, sőt éppen ők vezették állításuk szerint a disznók nyomára. Mikor ugyanis látták, hogy Goldsteinék valamit keresnek, megkérdezték tőlük, hogy mit vesztek el. Arra a feleletre, hogy a disznóit lopták el, felvilágosították, hogy azok az ő udvarukon vannak s ki is adták őket elismervény ellenében a gazdájuknak.

Rác a lövöldözésre vonatkozólag azt állítja, hogy a fegyver először véletlenül sült el szaladás közben, később pedig csak ijjesztésül tett néhány lövést a levegőbe. Goldstein ezzel szemben megmarad vallomása mellett, hogy Rác egyenesen feléjük sötétte el a fegyvert.

A bíróság tegnap este félbeszakította a tárgyalást és annak folytatását szombat délutánra tűzte ki.

Foch marsall a jövő hó első napjaiban megy valószínűleg Briand miniszterelnökkel Prágába.

Államcsőd előtt áll Ausztria, mint a Wiener Montags Zeitung írja és aligha fog sikerülni teljes gazdasági összeomlását megakadályozni.

Cegléd önértzetes válasza Beniczky Ödönnek

Ami mit mondott „légből kapott hitvány rágalom” Megvetéssel fordulnak el tőle

Budapest, július 22. Cegléd város keresztyén közönsége az alábbi táviratot intézte Horthy Miklós kormányzóhoz:

„Főméltóságú Kormányzó Ur! Felháborással vettük tudomásul, hogy Beniczky Ödön képviselő az elmúlt napokban olyan atrocitásokat kürtölt világgá a nemzetgyűlésen, amelyek, ha megtörténtek, éppen az ő belügyminisztersége alatt történtek meg. Kijelentjük, hogy mindaz, amit az EME, ceglédi vezetőségével kapcsolatban mondott, nem egyéb légből kapott hitvány rágalomnál. Megvagyunk győződve arról, hogy többi állításai is tulnyomó részben valótlanok és ha volna benne olyan

bűn, amely igaz, azt elmondani szégyenteljes dolog s felszólalása csupán a bécsi zsidó emigránsoknak és többi ellenségeinknek tett jó szolgálattal. Mi ceglédiek a jogrend alapján állunk és tartjuk magunkat olyan jó magyar embernek, mint Beniczky nemzetgyűlési képviselő, de hozzá hasonló egyénektől megvetéssel fordulunk el. Kérve kérjük szeretett Nagyurunkat, vessen véget valamiképp annak a túrhetetlen állapotnak, hogy egyes nemzetgyűlési képviselők az immunitás védelme alatt büntetlenül árulhassák el porbadöntött szerencsétlen hazánkat. Hódoló tisztelettel: Cegléd város keresztyén közönsége.” (MTL)

NAPI HIREK

Napirenden

vannak a leleplezések, elkövetett, vagy megtervezett bűnök kiderítése. Ujabb és újabb igazságokról rántja le a leplet általi rendőségünk nap-nap után és minduntalan látnunk kell, hogy legáldozabb ellenségeink nem a határokon leskelődnek reánk, hanem itt benn élnek, kémlelődnek soraink között. S valamennyien a tincsekbe szorított, megcsontított, meggyaldzott, sebektől borított haza talpraállítása és nyugodt fejlődése ellen szövetkeztek alávaló maffiába... Ökölbe kell szorulnia a láncravert magyar ökölnek e gyalázatosságok hallatára és igazat kell adnunk azoknak a tisztán látó hazafiaknak, akik nem tartják még elérkezettnek az időt a békebeli állapotok helyreállítására. Amíg Szász Zoltánok és Perzsián Ádámok élnek szabadon közöttünk, addig veszedelmes kísérlet lenne a kivételes állapotot rendessé minősíteni és viltoztatni. Sőt, ellenkezőleg: a tapasztalatlótló be kell vonni a következményeket és a lehető legszigorubb rendszabályokat kell életbe léptetni a sokat szenvedett haza megvédésére. Életével lakoljon az, aki a nemzet életét kockára teszi, vagy léteit áruha bocsájtja. A tettek idejét éljük, cselekednünk kell, míg nem késő...

Vasárnapi istentiszteletek

A ref. Nagytemplomban délelőtt 10 órakor prédikál Szele György lelkész. délután 5 órakor prédikál Konrád Zoltán h. lelkész. Kistemplomban: délelőtt 9 órakor prédikál Lonrád Zoltán h. lelkész, délelőtt 11 órakor prédikál Uray Sándor lelkész, délután 3 órakor prédikál Maton Sándor s. lelkész. Kossuth-u. templomban délelőtt 10 órakor prédikál Felker János s. lelkész délután 5 órakor prédikál Uray Sándor lelkész. Árpádtéri templomban: délelőtt 10 órakor prédikál Nagy Lajos s. lelkész. délután 3 órakor prédikál Kiss Andor segédlelkész. Ispóty-templomban délelőtt 10 órakor prédikál Gábor András s. lelkész. délután 3 órakor prédikál Csűrű István segédlelkész.

Homokkerti imaházban délelőtt 10 órakor prédikál Molnár Ferenc vallástani lelkész.

Városi szegényházban délelőtt 10 órakor prédikál Csűrű István s. lelkész.

Konfirmált Leányok Szövetségének legközelebbi összejövetele szeptember 4-én lesz.

A róm. kath. templomban holnap vasárnap 6, 7, 11 és fél 12 órakor csendes misék. — Fél 10 órakor nagy mise, utána szent beszéd. — Délután 3 órakor litánia, és szt. olvasó.

Folyó hó 17 én, d. e. 10 órakor az ág. evang. templomban (Miklós-utca 3.) az istentisztelet, Jónás András helyettes lelkész végzi.

Ki lesz az első protestáns tábortábori püspök? Mint hírről adtuk, a Nemzeti Hadseregben protestáns tábortábori püspökséget fognak szervezni. Ezt a tisztséget felváltva református és lutheránus lelkész fogja viselni. Már régebben megindult a kombináció a kinevezendő püspök személyére vonatkozólag s mint most jó forrásból értesülünk, első tábortábori püspökül Kontra Aladár református lelkész, nemzetgyűlési képviselő van kiszemelve.

A presbyterium ülése. A református egyház presbyteriuma ma szombaton, délután 3 órakor a ref. egyház tanácstermében ülést tart. A presbyteri ülést tárgysorozatán több kisebb-nagyobb egyházi ügy szerepel.

Bulgária sürgős lefegyverzését távirati úton rendelte el Foch tábornagy.

A városi nyugdíjellenőrző-bizottság ülése. A városi tanács nyugdíjellenőrző-bizottsága tegnap délelőtt 11 órakor Csóka Sámuel h. polgármester elnökletével ülést tartott, melyen az alábbi nyugdíj- és ellátási ügyeket tárgyalták le. Özv. Török Gáborné városi nyugdíjas özvegye leánygyermeké után járó neveltetési járulék meghosszabbítását kérte. A bizottság a kérelemnek kellő indokolás mellett helyt adott. — A bizottság ugyancsak teljesítette Balla Zoltán iktató és Nagy Lajos napidíjas ideiglenes minőségben töltött szolgálati idejének beszámítására vonatkozó kérelmet. — Kovács György 75 éves hortobágyi mezőrendőrt a bizottság öreg korára való tekintettel és Csóka Sándor hajdudorossz egészségi állapotára való tekintettel nyugdíjazásra ajánlotta. Komcsik János bérházi fűtő a nyugellátásokat élvező városi segédszemélyzet névsorába való felvételét kérte. A bizottság azonban kellő jogalap hiányában a kérelmet elutasította.

Tilos Moszkva felé menekülni az éhínség elől futó szerencsétlen oroszoknak, akiket a kolera talán még az éhségnél is jobban üldöz. A párisi orosz komité az ártatlan orosz nép számára kéri a világ segítségét.

Beretvával felvágta a hasát. Az öngyilkosság egy borzalmas nemével akarta magát eldöbni egy beteg asszony életét. Lévy Józsefné 68 éves Csapokert, Jánosi utca 67. szám alatti lakos tegnap délután beretvával felvágta a hasát, azután pedig ereit. Borzalmas tette után kevéssel utóbb szomszédai véresen találták meg, akik értesítették a mentőket. A szerencsétlen asszonyt a mentők súlyos sérüléseivel beszállították a kórházba. Tettének oka életuntagság, ugyanis Lévyannak gyógyíthatatlan betegsége tette elviselhetlenné életét és ezért akart meghalni.

Magyar Köztisztviselők Fogyasztási Szövetkezetének közleményei: (Vasárnap közönségünket értesítjük, hogy Var u. 1. sz. (Csapó-utca sarok) árudánkba újabb textil áruk érkeztek, továbbá szalámi rud vételnél 280 kor., szeletelve 290 kor. Mai naptól mérsékelt áron kenyéret és lisztet is árusítunk. Ajánljuk ezenkívül különféle ásványvizeteket.

Hegedüs enged

Budapest, július 22. A nemzetgyűlés pénzügyi és földművelésügyi bizottságai ma délután együttes ülést tartottak az ingatlan vagyonszerzési ügyében. Jelen volt Hegedüs Loránt pénzügyminiszter is. A bizottság hosszas vita után a vagyonszerzési fizetésének idejét három évben állapította meg öt helyett, ellenben a részletfizetésnél az esedékes kamatot 6 és fél százalékról 5 százalékra szállította le.

Valótlan hírek IV. Károly jöveteléről

Állítólag elhagyta a hartensteini kastélyt

Páris, július 22. (M. T. I.) A londoni „Daily News” közli azt a hírt, hogy Károly király elhagyta Svájcot, hogy Magyarországra menjen.

Bécs, július 22. (M. T. I.) A „Neues 8 Uhr Blatt” közli, hogy a „Daily Mail” jelentését, amely szerint Károly király Svájcban utnak indult Magyarországra, valamennyi bécsi érdekelt körben hiteltelenséggel fogadják és erélyesen cáfolják.

Bécs, július 22. (M. T. I.) Az „Abend” a

Antánt katonai-bizottság Budapesten. Budapestről jelenik, hogy Reusow Garonne olasz tábornok Budapestre érkezett, hogy a szövetségi katonai ellenőrző bizottság előkészítő munkáját elvégezze, a fegyverek és hadifelszerelési tárgyak ellenőrzése ügyében. Erre vonatkozólag Reusow Garonne tábornok a következő felvilágosítást adta egyik fővárosi lap munkatársának: A holnapi nap folyamán lépek érintkezésbe Bethlen István gróf miniszterelnök úrral és a kormány tagjaival. A szövetségi katonai ellenőrző bizottság megérkezése után azonnal megkezdődik működését és közvetlen érintkezés útján kívánja munkáját végrehajtani. Magának a katonai bizottság érkezésének időpontjáról ebben a pillanatban semmi bizonyosat nem tudok. A nagykövetség tanácsa erre nézve határozott időpontot nem állapított meg. A ratifikációs okmányok kicserélése a legközelebb megtörténik és a budapesti olasz királyi követ a maga részéről holnap adja át a magyar királyi kormánynak az olasz ratifikációs okmányt. A katonai bizottság elnöke Buccari olasz tábornok lesz. A bizottság nagyon jól ismeri Magyarországot helyzetét és éppen ezért igyekezünk rajta, hogy mentül hamarabb fejezhessük be itteni munkánkat a költségek kímélése miatt.

Bolsevik Kató, a vörös grófné, az „emigráns” Károlyi Mihály felesége Szombathelyre érkezett nővérének látogatására.

Az amerikai kálvinisták nem szakadnak el tőlünk. Kúhy Zoltán, a newyorki magyar reformátusok kiváló esepere a „Szózat” munkatársa előtt kijelentette, hogy azért jött haza, hogy az amerikai magyar reformátusok és a magyarországi református egyház közötti viszonyt rendezze. Most már az amerikai egyházakozságek fogják segíteni támogatásukkal a magyar anyae gyházat. Az amerikai magyar reformátusok száma 100 ezer fő, ezeknek legalább fele a magyar ref. egyházhoz tartozik.

Uj debreceni polgárok. A jog- és pénzügyi bizottság Katalin József sapka készítő 100 koron, Hegedüs Bélát öröklés folytán, Goldstein Henrik földbirtokost pedig 10 ezer korona illetmény lefizetése ellenében köz-évi kötelékbe való felvételre ajánlotta a közgyűlésnek.

A próba-cséplések befejeződtek és a Tiszavidék néhány megyéje, köztük Hajdúvármegye kivételével kellemesen meglepő eredménnyel jártak a gazdákra nézve. A termés általában jobb, mint remélni lehetett.

Öngyilkos lett egy kutyáért. Péter Gábor hajdunánási gazdálkodónak a napokban eltűnt a kutyája. A kutya eltűnéséből kifolyólag megdorgálta Péter Gábor a nála szolgáló Szebeni Erzsébet eselédlyant. A lány annyira szívére vette a dorgálást, hogy bánatában marólugot ivott. A szerencsétlen lányt sérüléseivel beszállították a kórházba.

Halálos kocsikázás. Tegnap délelőtt az Epres-kertbe cséplőgépet vontattak. A cséplőgép után egy szekéren vitték ki a géphez tartozó szerszámosládát. A ládát vivő kocsi elé fogott lovak hirtelen megrántották a kocsit, minek következtében a szekéren ülő Balogh János Epres-kert 73. szám alatti lakosra rázultant a szerszámosláda, mely holtra lapította Balogh Jánost. Balogh a szerencsétlenség után kevéssel sérüléseibe belehalt. A szerencsétlenségből kifolyólag vizsgálat indult az irányban, hogy vajjon kit terhel a felelősség?

Magyar főiskola nem lesz szeptembertől kezdve a Felvidéken, mert a kassai jogakadémiát és a pozsonyi egyetemet bezárják a csehek.

Jelölések a tanítói állásokra

Mint lapunk más helyén jeleztük, ma, szombaton délután 3 órakor a református egyház presbyteriuma az egyház tanácstermében ülést tart. Az ülésen fogják választás útján betölteni azt az 5 férfi és 1 tanítónői állást, mely a múlt iskolai év folyamán megürült. A választást előkészítő értekezletre tegnap délután fél 11 órakor összegyűltek a presbyterek, akiket *Baltazar* Dezső püspök üdvözölt, majd ismertette az értekezlet célját, felkérte *Hatvani* Józsefet, az értekezlet előadóját, hogy a tárgysorozat egyetlen pontját ismertesse.

Hatvani József előadó ezután bejelentette, hogy a református egyház 5 férfi és 1 női tanítói állásra pályázatot hirdetett, amely július 20-án délután 5 órakor járt le. A meghirdetett állásokra összesen 32 fi és 15 nőtanító pályázott. A ref. iskolások a pályázatokat felülvizsgálta s a maga részéről a következő sorrendi jelöléseket eszközölte:

Fitanítói állásokra: 1. Molnár János, 2. Bartha Lajos, 3. Vásárhelyi József, 4. Kovács István, Benghei Imre, 5. Kulesár István, 6. Varga Miklós, 7. Szabó Károly, 8. Császár Gyula, 9. Fekete Mózes, 10. Szabó Károly, 11. Urbán Gusztáv, 12. Szücs Kálmán, 13. Sós István, 14. Nagy Sándor, 15. Ujváry Lajos, 16. Balla Kálmán, 17. Böszörményi Kálmán, 18. Szabó Gábor, 19. Márk János, 20. Palágyi Lajos, 21. Biró Lajos, 22. Szücs Lajos, 23. Nagy Elek, 24. Hajdu Sándor. A többi fitanító pályázatát a pályázati kérvény hiányos felszerelése miatt visszautasította.

A nőtanítói állásokra a következőket jelölte az értekezlet: 1. Rakay Sándornét, 2. Bekey-Bertók Zsófiát, 3. Salangi Mariát, 4. Sonora Piroskát, 6. Zih Gizellát.

A jelölések után dr. Fráter Imre, *Kazinczy* Gábor, dr. *Ecsedy* István és *Könyves-Tóth* Kálmán presbyterek tettek észrevételeket, ami után *Baltazar* püspök azzal az óhajával rendelkezett, hogy az értekezlet, hogy a presbyterek első helyen a menekült és jól minősített tanítókkal fogják betölteni az üresedésben levő állásokat.

Kamarás a kamarában

Runákat lopott egy szélhámos

Fantasztikus nevű alkamarást állítottak elő tegnap délután a rendőrségen. Az eset egy történet, hogy tegnap délután egy tartalékos hadnagy a Kossuth-utca sarkán posztoló rendőrt arra figyelmeztette, hogy a Kossuth-utcán járkál egy szélhámos, aki őt is közelében meglátta. A rendőr megállította a hanyag eleganciával sétáló fiatal embert, akit igazolásra szólított fel. A ficsur erre benyúlt kabátja zsebébe és erszényéből előkelő nyugalommal előhúzott egy névjegy-kártyát, amelyen a következő állott:

atsó- és fetszaturcsai
vendégny és erszénybelfalvi

Zathureczky Bálint
ktr. kamarás

A rendőrnek nagyon gyanús lett a sok előneves kamarás és mivel egy névjegy-kártya nem elég igazolvány, bevitte a rendőrség központi ügyeletére, ahol nyomban őrizetbe vették, a panaszos tartalékos hadnagyot pedig panaszanak megtételére utasították. A panasz szerint Zathureczky ruhákat lopott el tőle és különböző szélhámosságokat követett el. Zathureczky „kamarás” ellen egyébként különböző feljelentések érkeztek be a rendőrségre már eddig is, úgy hogy nem kis „kaliberű” szélhámost őriznek a Kossuth-utcai palota kamrájában. Zathureczky nagy összeköttetéseire hivatkozik és állandóan azt hangoztatja, hogy előkelő rokonsága van úgy az országban, mint a megszállott területeken is. A rendőrségen azonban a furcsa előneves alkamarásnak nem hisznek, hanem igazi nevének és személyazonosságának megállapításáig és a feljelentések alaposágának tisztázásáig beutalták a rendőrségi kamarába, honnan valószínűleg mielőbb az ügyészségre fog kerülni. Az államrendőrség különben széleskörű vizsgálatot indított a kamarába zárt kamarás ellen.

Nyomatott a lapkiadó Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat nyomdájában Debreczen, Ferencz József-ut 59.

SZÍNHÁZ.

Színházak és mozgószínházak közleményei

Magyar leventék. A magyar hadsereg fejlődése a legrégibb időkől napjainkig bemutatja asánap az Urania.

Gróf Mephistó dráma 5 felvonásban bemutatja az Apolló.

SPORT.

DVSC-DKASE. A bajnokság e két első helyezettje játszik vasárnap délután az Ügétőteri versenypályán. A DVSC alkalmat ad a DKASE csapatának Csüdör trener munkaeredményét bemutatni; ami elé az összes sportkörök várakozással néznek. Az új trener már 2 hónapja foglalkozik a reá bízott anyaggal s ma már kell, hogy a munkája kicsi logjon. A mostani csapat összeállítása Csüdörnek, már mutatni fogja, hogy mily csapattal fog a bajnokságban részt venni. A DVSC szorgalmas munkájával jól megérdemelt bajnokságot nyert. Szombathelyen is dicsőséggel megállította helyét — bár Megyery I. s Poloneckyi régóta nélkülözni volt kénytelen, — azért mindenütt szépen szerepelt. A DKASE ellen ezen két játékoson kívül a régen nélkülözött Fülöp kapussal fog felállni, aki létesít teszi a DKASE esatárjainak az eredményes lövést. Mindenestre a mérkőzés szép és érdekes erőpróba lesz, mely iránt nagy az érdeklődés.

Felhívjuk a DMTK birkozó szakosztály tagjait, hogy vasárnap délelőtt fél 10 órakor az állomás fehér termében tartandó szakosztályi ülésen okvetlen megjelenni sziveskedjenek.

Kifutófiu azonnal felvétetik lapunk kiadóhivatalában, Piac-utca 59. szám alatt.

Hirdetmény

A városi Tanács értesíti a város lakosságát, hogy a nagyerdei fürdőt a bérletől házikezelésbe átvette s az üzemet reggel 6-tól este 6-ig, illetve 18 óráig nyitva tartja.

Fürdő árak:

Kádfürdő közönség részére	K 26-
„ állami tisztviselők rész.	K 15-
„ városi „ rész.	K 10-
Gőzfürdő közönség részére d. e. K	20-
„ „ „ d. u. K	15-
„ „ „ d. e. K	15-
„ „ „ d. u. K	10-
Városi tisztviselők részére egész nap	K 10-
Szénsavas fürdő	K 50-
Hideggyógy közönségnek fél fürdő	K 20-
Városi v. állami tisztv. részére	K 10-

Gőzfürdő nyitva:

Nők részére: hétfő, szerda, péntek.
Férfiak részére: vasárnap, kedd, csütörtök, szombat.
Jegyek a fürdőpénztárnál válthatók.

Tisztviselők részére szolgáló kedvezményes jegyeket a) városi tisztviselők a Házipénztárnál b) állami tisztviselők a beszerzési csoport pénztáránál (Pénzügyigazgatósági palota) válthatnak. Az orvosi ellenőrzést és rendelést felkérés folytán Dr. Fráter Imre egészségügyi főtanácsos ur látja el.
Debrecen, 1921 július 22.

KONDOR
főszámvevő.

METEOR MOZGÓBAN

Bocskay-tér.

Holnap, július 24-én, vasárnap

A kakuk fiók

Lengyelvér I. része.

Petrovich a főszerepben.

Előadások kezdete d. u. 3, 5, 7 és 9 órakor

Pénztárnyitás d. e. 10 órakor.

Helyárak: P. 16, F. 14, I. 12, II. 8, III. 6 korona.

Lapkihordó asszonyok

felvétetnek lapunk kiadóhivatalában Piac-utca 59. szám alatt.

Apró hirdetések.

Debrecze i Gazdák Bankja Részvénytársaság Kossuth utca 17. Kölesdönket folyósít házakra, — földkekre és értékpapirokra Betéteket elfogad, a betétek után kamatot ad. Ertekpapirokat és idegen pénzeket vásárol és elad. Elfogad értékeket megőrzés céljából és berbe ad (safé deposit) páncélrekezeket. Takarékpénztár és bankügyletek minden ágazatával foglalkozik. Felelnek minden pénzügyi műveletnél rendelkezésére áll.

Bélyegzőgyár és vésőintézet

PAULÓ I.
Baththányi-utca 22.
Telefon 1365.

Elepen

35 holdas tanya épületekkel bérbeadó, két hold onodói föld eladó. Márton ügyvéd, Piac 44.

Forgács István

műorás
Bádagos-u.

Aki egy

raktárhelyiséget önköltségen megajátja és lakással alakítja, több évig ingyen lakhatik Márton ügyvéd Piac 44.

Molykár ellen

szörme és tollruhák megőrzéséért a legnagyobb biztonságban beraktároz KÖVÁRY és ALT-MANN Piac-utca 42.

Butorozott szobát

keresek teljes ellátással. Ajánlatokat a kiadóba kérek „Magános” jeligére.

SZÖVEK,

polgári és egyensapok különböző katonai felszerelési cikkek július 15-ig minden elfogadható Árban kapnak **oros Sándor** üzletben Piac-u. 69. szám.

Kocsi

sárga egy lovas homokfűtő, teljesen jókarban féderes ülésekkel eladó Vár-u. 8. sz.

Rikancsok

felvétetnek fix fizetésű és jutalékkal a kiadóhivatalunkban

A tőzsde

Zürichi zárótőzsde jul. 19. (MTI.) Berlin 785, Holland 192 — Newyork 608, London 2180, Páris 4705, Milánó 2705, Brüsszel 4580, Kopenhága 92.25, Prága 780 — Budapest 135, Zagreb 375, Bukarest 820, Varsó 32, Bécs 0.77, Osztrák lebelyeg 80.

Budapesti zárlat jul. 21. (MTI.) Magyar hitel 1182 Osztrák hitel 615, Angol-Magyar bank 720, Leszámit. bank 720, Magyar-Olasz bank 302, Jelz. hitelbank 270 Keresk. bank 6275, Pesti hazai első 19500, Borsod-miskolci 2600.

Valuták. Napoleon 1040 - 1075, Angol font 1135 — 1155, Dollár 315 — 325, Francia frank 2520 —, Márka 400 —, Lira 1430 — 1450, Osztrák kor. 38 —, Rubel 37 — 38, Lei 440 — 455, Sokol 415 — 25, Svájci frank 5400 — 50 Korona dinár 780 — 800, Frank dinár — 790, Lengyel marka — 15.

Terménytőzsde. (július 21.) Az irányzat szilárdabb. Buza 1100, rozs 800, takaró árpa 950, sörárpa 1050, tengeri 1075, zab 1025 — 1050, köles 750 — 80, lucerna 40 — 45. Lohere 40 — 45, fehér bab 800 850, tarkabab 600 — 650, burgonya 230, repace 1350 — 75. Árak ab állomás értendő.

Gyümölcspiac. Megy 16 — 18, egres 20. Barack 10 — 24, őszibarack 30 — 40, körte 12 — 14, alma 6 — 16, szeder 8, alma 5 — 11, málna 50, befőzni való ringló 18, enniváló ringló 18, vörös szilva 16, sárga dinnye 40 K kgr-ként.

Dollárt és más idegen pénzt, aranyat, ezüstöt legeslegdrágábban vesz **Simon György** DEBRECZEN, Kossuth-n. II.

A derecskei járás főszolgabírájától

1520 — 1921. sz.

Pályázati hirdetmény

Csonka-Biharvármegye derecskei járásához tartozó Derecske községben elhalálozás folytán megüresedett rendőrbiztosi állásra pályázatot hirdetek.

Az állás elnyerése meghatározott minősítéshez kötve nincsen, de kiszolgált esendőraltisztek, valamint a nemzeti hadsereg kötelékéből elbocsátott oly altisztek, kik 26 életévük betöltését a középiskolai négy osztály elvégzését igazolják, előnyben részesülnek.

Hivatali köteleességek a községi szervezési szabályrendeletben vannak körülírva. Az állást életfogytiglani alkalmazással, a képviselőtestület választás útján tölti be.

Javadalmazás: évi 1000 kor. fizetés a községi pénztárból, 800 kor. lakbér, valamint az érvényben lévő rendeletekkel megállapított pótlékok.

Pályázati határidő: **folyó évi augusztus hó 30.** Az ezután beérkező, vagy nem kellően felszerelt kérvényeket figyelembe nem veszem.

A pályázati kérvényhez csatolni kell: a politikai és erkölcsi tekintetben való megbízhatóságot — a forradalmak s különösen a kommunai alatti magatartást — valamint az esetleges magasabb képzettséget igazoló és születési bizonyítványt, végül a katonai alkalmaztatást és minőséget igazoló okmányokat.

A választás iránt később intézkedem.

Derecske, 1921 július 17.

Dr. MARIAY
főszolgabíró.

Juhturót juhgomolyát

minden mennyiségben
:: vásárolok ::

DEUTSCH MÓR

Piac-utca 58. sz. Telefon 4 97.